

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

15 TEMMUZ; TARİHİ BİR DEMOKRASİ MÜCADELESİ

Demokrasi için "insanların ürettiği en iyi yönetim biçimidir" ya da "insanların ürettiği en az kötü yönetim biçimidir" şeklinde tanımlamalar yapılmıştır. Bunların yanında bugüne kadar hem Oscar hem de Nobel ödülünü alan ilk ve tek kişi olan George Bernard Shaw ise "demokrasi hak ettiğimizden daha iyi yönetilmeyeceğimizi garanti eden sistemdir" sözü ile toplum ve demokrasinin gelişmişlik düzeyi arasındaki bağın niteliğini ortaya koymuştur. Günümüzde demokrasinin adeta bir "evrensel" nitelik kazanmış olması ve gelişmişliğin önemli bir göstergesi olarak kabul edilmesi sözkonusudur. Bugün ekonomik olarak gelişmiş, halkı yüksek refaha ulaştırmış ülkelerin demokrasi standartlarının da yüksek olduğu görülmektedir. Dolayısıyla demokrasinin korunması ve geliştirilmesi tüm ülkelerin üzerinde önemle ve ciddiyetle durması gereken bir konudur.

Bu sözleri hatırlatmamızın temel gerekçesi yaklaşık bir yıl önce, 15 Temmuz'da bu güzel ülkemize, bu özellikli halkımıza reva görülen alçakça saldırıdır. Bilindiği gibi devletin içine 40 yılı aşkın zamandır çoğu haksız olan çeşitli yöntemlerle sızan Fetö terör örgütü mensupları önce şanlı Ordumuzu hedef almış, Ergenekon ve Balyoz operasyonları ile halkının, devletin yanında yer alan yurtsever ve Atatürkçü subayları devre dışı bırakmıştır. Ordunun yanında kamu bürokrasisinde kilit kurum ve konumları ele geçiren bu terör örgütü, Ordumuzun ardından Hükümetimiz ve de tüm devletimizi hedef almıştır. 15 Temmuz günü gerçekleşen darbe girişimi karşısında vatandaşlarımızın gösterdiği direniş, halkımızın demokrasi dışı bir sisteme karşı olduğunu, demokratik yöntemlerle seçilmiş Cumhurbaşkanı ve Hükümetinin yanında olduğunun en somut göstergesi olmuştur. Bu halk demokrasisi için 240 şehit vermiştir. Ayrıca çok sayıda gazimiz bulunmaktadır. Halk iradesinin yansıma alanı olan TBMM'ni bombalayabilmeyi göze alabilen, halkının üzerine mermi yağdıran bu hastalıklı zihniyete karşı verilen şanlı mücadelenin tarihte

önemli bir yer edindiğini bugünden söylemek yanlış olmayacaktır. Türk milleti bir kez daha büyüklüğünü ortaya koymuştur. Bu milletin mensubu olmaktan ne kadar gurur duyulsa azdır.

Bununla birlikte yaşanan bu elim olaydan dersler çıkarılması gerektiği de açıktır. Nitekim demokrasi ve hukuk standartlarımızın daha da yükseltilmesi ihtiyacı açıktır. Kamuya eleman alımlarının adil ve şeffaf bir şekilde yapılması, ehliyet ve liyakata her zamankinden daha fazla önem verilmesi önemli bir zorunluluktur. Bulduğumuz coğrafyanın koşulları her daim güçlü bir orduya ihtiyaç yaratmaktadır. Ordumuzun ihtiyaçlarının karşılanması konusunda olduğu kadar motivasyonunun yüksek tutulmasına devletimiz kadar vatandaşlarımızın da özel önem vermesi faydalı olacaktır. Ayrıca şanlı Ordumuzun tamamen siyaset dışında tutulmasına özen gösterilmelidir.

Bütün bunların yanında eğitim sisteminin teknik bilgiler aktarmasının yanında akılcı, adil, demokrat, iyiniyetli, yardımsever, yurtsever, erdemli velhasıl iyi insan olmayı da amaçlaması gerekmektedir. Bu sentezi doğru bir şekilde oluşturabildiğimizde Türkiye'nin yarınları çok daha parlak olacak, insanı, demokrasisi ve kardeşliği ile örnek bir ülke olunacaktır.

Türkiye'mizin, güzel insanların olduğu bu güzel ülkemizin bir daha böylesi girişimlerle karşılaşmamasını diliyorum, şehitlerimizi minnetle anıyorum, gazilerimize saygılarımızı sunuyorum.

ZEKERİYA MUTLU
BAŞKAN

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF VE SANATKAR KÖŞESİ

ESNAF ve SANATKARLAR STRATEJİSİ EYLEM PLANI TASLAĞI (2018-2023)

Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü tarafından “Esnaf ve Sanatkarlar Stratejisi ve Eylem Planı (2018-2023) Taslağı” hazırlanmıştır. Hazırlanan taslakta da belirtildiği üzere; esnaf ve sanatkar işletmeleri, Türkiye’deki işletmelerin yarısından fazlasını oluşturan, üretime, istihdama ve büyümeye katkı sağlayan, önemli ekonomik birimler olarak tanımlanmaktadır. Yapılan bu tanımın yanında esnaf ve sanatkar işletmelerinin mikro ölçekte faaliyet gösterdiği, yerel piyasalara yönelik çalıştığı ve esnek yapıda oldukları vurgulanmaktadır.

Yapılan analizler doğrultusunda **esnaf ve sanatkarların güçlü yönleri**;

- Esnek yapılarının yenilikleri takip etmesine fırsat vermesi,
- Kriz dönemlerinde giderlerini kolayca azaltabilme yetenekleri,
- Tüketici kesimi ile iç içe olması,
- Karar alma ve iş yapma süreçlerinin hızlı olması,
- Müşteriye özel mal ve hizmet üretebilme imkânına sahip olması,
- Kendi işini yapmaları nedeniyle öz verili bir şekilde çalışmaları ve işlerinde uzmanlaşmaları,
- Esnaf ve sanatkarların verilerinin güncel bir şekilde takip edilebilmesi,
- Yasa ile kurulmuş ve ülke çapında örgütlenmiş esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının bulunması olarak sıralanmaktadır.

Esnaf ve sanatkar işletmelerinin zayıf yönleri ise;

- Rekabetçi ve yenilikçi ortama uyum sağlayamama,
- Yeterli sermayeye sahip olmama,
- Nitelikli eleman istihdam edememe,
- Modern pazarlama yöntemlerinden faydalanamama,
- Değişen tüketici tercihlerine hızlı cevap verememe,
- Finansmana erişimde sıkıntı yaşama,
- Yenilikçilik ve teknoloji konusunda yeterli donanıma sahip olmama şeklinde özetlenmektedir.

Güçlü ve zayıf yönlerin yanında esnaf ve sanatkarlar için **fırsatlar ve tehditler** de araştırma kapsamında yer almaktadır. Bunlar;

- Hükümet programı ve eylem planında esnaf ve sanatkarın sorunlarının tespiti ve çözümüne ilişkin bir iradenin mevcut olması,
- Küçük ölçekli işletmelerin üzerindeki istihdam maliyetlerinin düşürülmesine yönelik çalışmaların olması,
- E-ticaretin yaygınlaşması ve kolaylaşması,
- İhracatın kolaylaşması ve teşvik edilmesi,
- Yeni iş imkânlarının ortaya çıkması,
- Türkiye’deki genç nüfusun varlığı,
- Halkbank kredileri ile KOSGEB destekleri olarak belirlenmektedir.

Esnaf ve sanatkarların önündeki en önemli tehditler ise;

- Rekabet edebilme gücünün azalması,

- İç pazarda ithal ürünlerin artması,
- Uzakdoğu ülkelerinden gelen maliyet yönlü fiyat baskısı,
- Alışveriş merkezleri, büyük mağazalar ve zincir mağazaların, esnaf ve sanatkarlar üzerinde baskı oluşturması,
- Büyük mağaza ve zincir mağazalarda, sanatkarların imal ettikleri ürünlere yer verilmemesi,
- Alışveriş merkezlerinde esnaf ve sanatkarların işyeri kiralamasının zor olması olarak ortaya koyulmaktadır.

Stratejik Alan ve Hedefler:

Bu analizler ışığında, esnaf ve sanatkar stratejisinin temel amacı; esnaf ve sanatkarların rekabet gücünün artırılması ile değişim ve dönüşümün desteklenmesi olarak belirlenmiş ve bu doğrultuda “Stratejik Alan ve Hedefler” sıralanmıştır.

Stratejik alanlar;

1. İş ve Yatırım Ortamına İlişkin Mevzuatın İyileştirilmesi,
2. Vergi ve Sosyal Güvenlik Alanlarında İyileştirmelerin Yapılması,
3. Mesleki Eğitim Sisteminin Geliştirilmesi,
4. Finansmana Erişimin Kolaylaştırılması,
5. Yenilikçiliğin Özendirilmesi,
6. Ahilik Kültürü olarak altı başlık altında toplanmıştır.

Stratejik alanlar başlığı altında belirlenen hedefler ise;

- Esnaf ve sanatkar tanımının günün koşullarına göre yeniden yapılması,
- AVM’lerin ve zincir mağazaların çalışma koşulları belirlenerek esnaf ve sanatkarlara olumsuz etkilerinin azaltılması,
- İşletme kuruluş giderleri düşürülmesi,
- Göç nedeniyle yaşanan ekonomik kaybın çözümü,
- Yerel yönetimler ile SGK, KOSGEB, İŞKUR, Belediyeler Birliği vb. kurumların karar ve danışma mercilerinde esnaf ve sanatkarların temsilinin artırılması,
- KOBİ kredileri ve KGF destekli kredilere finansmana erişmekte güçlük çeken esnaf ve sanatkarların azami oranda faydalanması,
- Ahilik haftası kutlama etkinliklerinin artırılması, ahilik konulu film vb. çalışmaların yapılması olarak özetlenmektedir.

Esnaf ve Sanatkarlar 2023 Vizyonu Çalıştayı:

Hazırlanan taslak doğrultusunda Kızılcahamam’da düzenlenen “Esnaf ve Sanatkarlar 2023 Vizyonu Çalıştayı” Birlik Yönetim Kurulu Başkanımız tarafından temsil edilmiştir.

Çalıştayda, Esnaf ve sanatkar tanımının sadece mikro işletme kapsamında ele alınamayacağı, AVM çalışma saatleriyle ilgili düzenleme yapılması, sektörel birleşim yapılmasının faydalı olacağı, yeni işyeri açan ya da yeni istihdam sağlayan işyerlerine sosyal güvenlik desteği, enerji kullanım desteği gibi teşviklerin önemi, esnaf ve sanatkarın hastalık ve ayakta tedavi süresince geçici iş görmezlik ödeneği alabilmeleri konusunda düzenleme, kayıt dışı ekonomi ile mücadelede esnaf ve sanatkarın kayıt altına alınmasına yönelik özendirici uygulamalar, asgari geçim indirimi uygulamasının esnaf ve sanatkarı kapsayacak şekilde genişletilmesi, taşımacılık yapan esnaf ve sanatkarlara düşük vergili akaryakıt temini, esnaf ve sanatkarlar için ayrı bir garanti fonu oluşturulması hususlarındaki görüşler dile getirilmiştir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ

İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

Ekonomik gelişmelerin en önemli yansıma alanlarından biri istihdam ve işsizliktir. Üretim artışının yani ekonomik büyümenin olduğu durumlarda istihdam artmakta, işsizlik azalmaktadır. Artan istihdama bağlı olarak daha fazla insan gelir elde edebilmekte, böylece talep ve üretim artışı da gerçekleşmektedir. Bu şekilde artan üretim, gelir ve talep esnaf ve sanatkarlarımızın işlerinin de iyileşmesine imkan vermektedir. Dolayısıyla istihdam artışı esnaflarımız açısından da önem taşımaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından Temmuz ayı ortasında açıklanan Nisan ayı istihdam verilerine göre, 15 yaşın üzerindeki nüfus **59 milyon 709 bin**, çalışmak isteyen kişi sayısı ise **31 milyon 444 bin** olmuştur. Çalışmak isteyen kişilerin **28 milyon 157 bini** iş bulabilmiş, yani istihdam edilmiş, **3 milyon 287 bin kişi** ise işsiz kalmıştır. Bu verilere göre 2016 yılının Nisan ayına göre 2017 yılının Nisan ayında istihdam **519 bin kişi artmıştır**. Aynı dönemde **işsiz sayısındaki artış 463 bin kişi** olmuştur. Böylece genel işsizlik oranı yüzde 9,3'ten **yüzde 10,5'e**, 15-24 yaş grubunda yani genç nüfustaki işsizlik oranı ise yüzde 16'dan **yüzde 19,8'e** yükselmiştir.

Bu veriler Türkiye'nin istihdam ve işsizlik sorununun devam ettiğini ve yılın başında başlatılan "istihdam seferberliği"ne rağmen işsizliğin henüz makul düzeylere indirilemediğini ortaya koymaktadır. Nitekim 2016 yılının Ocak-Nisan döneminde istihdam artışı bir milyon 363 bin kişi olurken 2017 yılının aynı döneminde bu artış bir milyon 485 bin kişi olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla istihdam seferberliğinin uygulamaya konulduğu 2017 yılının başından Nisan ayı sonuna kadar geçen yıldan farklı olarak yaratılan istihdam sadece **122 bin kişi** olmuştur. Bu veriler istihdam seferberliğinin "yatırım seferberliği" ile desteklenmesi gereğini ortaya koymaktadır.

İstihdam verilerinde dikkati çeken bir diğer veri ise **kayıt dışı istihdama** ilişkindir.

Nitekim Nisan ayı itibarıyla herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan yani kayıt dışı olarak çalışanların oranı **yüzde 33,9** düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu veriye göre her üç kişiden biri kayıt dışı olarak çalışmaktadır. Başta kayıt dışı çalışanların haklarını yeterince elde edememeleri ile sosyal güvenlik sisteminin aktüaryal dengelerinin bozulması olmak üzere bir çok önemli soruna neden olan bu yapının, bugünkü teknolojik imkanlar dikkate alındığında, çözülememesini anlamak oldukça zordur.

Bu açıklamalar çerçevesinde Türkiye ekonomisinin istihdam kapasitesinin artırılması ve kayıt dışı istihdam ve ekonomi ile mücadele konusunda yeni bir stratejiye ihtiyacı olduğu söylenebilir. İstihdam kapasitesinin artırılması için yatırımların artırılması gerektiği açıktır. Yatırımların artırılması için ise makro ekonomik iklimin uygun olması ve girişimcilerin geleceğe yönelik olumlu beklentilere sahip olması gerekmektedir. Makro ekonomik iklimin uygunluğunun anlamı; düşük enflasyon ve düşük faiz, döviz kurlarında istikrar ve kamu dengelerinin sürdürülebilir nitelikte bulunmasıdır. Beklentilere ilişkin olarak ise; yüksek ve istikrarlı büyüme, canlı iç ve dış talep, küresel sermaye hareketlerinin istikrarı ile küresel düzeyde düşük finansman maliyetleri gibi konuların belirleyici olduğu söylenebilir. Bu bağlamda Türkiye'de yatırımların artışı için uygun makro iklim ve olumlu beklentiler olduğunu söylemek güçtür. Dolayısıyla işsizlik konusunda kısa vadede çok olumlu gelişmeler beklemek zorlaşmaktadır.

Böylesi dönemlerde işsizlerin sahip olduğu nitelikleri artırmaya, işverenlerin ise işçi çıkarımında hızlı davranmamaları gerekmektedir. Yeni Bakanlar Kurulu'nun ise işgücü piyasasının ilgili tüm taraflarının görüşlerini alarak yeni ve entegre bir yatırım-büyüme-istihdam-ihracat stratejisini hayata geçirmesi uygun olacaktır.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

GÖSTERGE	2016							2017					
	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN
İMALAT SAN. KKO (%)	76,1	75,7	75,2	76,6	76,4	76,4	76,5	75,5	75,4	74,9	78,4	78,8	79,0
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	71.111	45.566	53.977	51.340	63.746	95.783	108.044	25.689	34.658	55.616	57.998	65.799	66.164
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	63.103	49.696	51.748	61.757	74.244	83.635	87.107	76.493	81.990	96.313	82.590	87.536	79.544
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	27.651	27.636	27.473	27.564	27.267	27.067	26.669	26.672	26.956	27.489	28.157		
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	3.127	3.324	3.493	3.523	3.647	3.715	3.872	3.985	3.900	3.642	3.287		
İŞSİZLİK ORANI (%)	10,2	10,7	11,3	11,3	11,8	12,1	12,7	13,0	12,6	11,7	10,5		
TOPLAM MEVDUAT(Milyon TL)	1.134.496	1.140.321	1.152.103	1.160.567	1.182.422	1.229.210	1.259.706	1.294.552	1.252.762	1.291.186	1.308.306	1.342.638	1.342.064
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	11,2	10,9	10,9	10,9	10,8	10,5	10,6	10,6	10,9	11,3	11,8	12,6	
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	11,5	11,2	11,1	11,0	10,9	10,8	10,6	10,8	10,9	11,0	11,5	12,4	
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	11,4	11,1	10,6	10,6	10,2	10,2	10,3	10,3	10,4	10,7	11,1	11,7	
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	1.585.130	1.610.272	1.615.024	1.639.098	1.660.075	1.724.691	1.763.554	1.848.664	1.801.462	1.861.814	1.888.680	1.926.140	1.951.679
MALİ KREDİLER (Milyon TL)	42.833	44.786	43.456	45.334	44.394	47.672	50.133	51.797	49.518	50.458	49.774	49.146	52.415
TİCARİ KREDİLER (Milyon TL)	1.147.130	1.170.844	1.174.185	1.190.546	1.208.693	1.265.156	1.293.510	1.375.085	1.325.700	1.376.937	1.399.414	1.432.135	1.447.616
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	316.182	315.680	317.272	321.224	326.056	331.213	337.798	340.282	344.278	352.197	357.880	362.170	367.707
KONUT (Milyon TL)	151.059	150.604	151.766	154.388	157.300	160.274	164.058	165.602	168.020	172.843	176.290	178.223	180.652
TAŞIT (Milyon TL)	6.392	6.341	6.326	6.312	6.298	6.436	6.718	6.638	6.580	6.542	6.538	6.535	6.619
DİĞER (Milyon TL)	158.731	158.735	159.180	160.524	162.458	164.503	167.022	168.042	169.678	172.812	175.052	177.402	180.436
KREDİ KARTI (Milyon TL)	78.979	78.962	80.111	81.994	80.932	80.650	82.113	81.500	81.966	82.222	81.612	82.699	83.941
KREDİ FAİZİ (Taşıt %)	15,6	15,3	15,5	15,3	14,7	13,7	13,9	15,2	15,6	15,4	15,9	15,4	14,8
KREDİ FAİZİ (Konut %)	14,1	13,7	12,9	12,9	12,1	11,7	11,4	11,5	11,4	11,1	11,4	11,7	11,8
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	15,6	15,0	14,7	14,8	14,8	14,0	14,3	14,0	14,7	15,3	16,4	14,1	16,5
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	26.407	26.614	26.689	26.733	27.060	27.657	27.965	28.682	28.380	28.907	29.358	29.569	29.924
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	22.666	22.747	22.909	22.915	23.138	23.385	23.658	23.870	24.081	24.539	25.067	25.197	25.380
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	3.741	3.867	3.781	3.819	3.922	4.271	4.307	4.812	4.300	4.368	4.291	4.372	4.544
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki payı-%)	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	53.577	51.926	53.589	55.176	56.557	57.125	57.998	59.410	60.187	60.663	61.339	62.131	
Kredi Kartları	7.864	7.926	8.121	8.265	8.393	8.160	8.035	8.170	8.133	8.139	8.143	8.198	
Ferdi Kredi Konut	744	767	793	843	864	868	886	881	881	875	867	869	
Ferdi Kredi Otomobil	227	229	230	232	234	230	227	230	227	224	221	220	
Ferdi Kredi Diğer	10.036	10.334	10.574	10.721	10.886	10.728	10.632	10.719	10.591	10.587	10.547	10.552	
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	5.529	5.829	6.099	6.289	6.499	6.735	6.919	7.239	7.463	7.599	7.712	7.914	
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	1.980	1.994	2.067	2.161	2.207	2.179	2.174	2.231	2.241	2.274	2.303	2.290	
İnşaat	5.153	4.701	4.837	5.087	5.206	5.313	5.392	5.428	5.521	5.610	5.630	5.927	
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	1.299	1.268	1.254	1.310	1.359	1.430	1.628	1.738	1.829	1.823	1.863	1.896	
Diğer	20.745	18.880	19.614	20.267	20.910	21.482	22.103	22.721	23.270	23.534	24.053	24.233	
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	86,8	99,6	85,8	93,6	86,2	88,6	90,0	84,5	70,1	82,1	70,2	76,0	79,8
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	916,2	1.247,6	995,0	1.096,90	1.032,60	1.134,60	1.602,60	1.297,80	906,9	892,2	1.033,90	926,2	929,9
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	49,3	30,7	77,5	53,9	54,8	48,8	34,2	50,4	31,2	30,4	15,0	38,7	23,4
KARŞILIKSIZ ÇEK TUTARI (Milyon TL)	1.623,00	1.150,7	2.472,3	1.837,20	1.939,20	1.726,70	1.358,40	1.716,50	1.118,80	1.073,90	605,3	1.251,50	830,5
KURULAN ŞİRKET SAYISI	5.571	3.136	4.533	3.745	5.362	5.592	4.885	6.275	5.617	6.146	6.447	6.250	6.039
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	878	602	689	903	1.096	1.167	1.896	2.142	815	720	810	861	1.112
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	7,64	8,79	8,05	7,28	7,16	7,00	8,53	9,22	10,13	11,29	11,87	11,72	10,90
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	3,41	3,96	3,03	1,78	2,84	6,41	9,94	13,69	15,36	16,09	16,37	15,26	14,87
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	142.527	141.201	141.985	141.261	140.811	141.890	142.895	144.576	144.297	146.021	146.877	148.353	
İTHALAT(Yıllık-Milyon \$)	199.974	196.408	197.067	196.962	197.055	198.012	198.433	200.661	200.910	202.142	203.735	207.464	
ORTALAMA DOLAR KURU	2,9200	2,9600	2,9660	2,9630	3,0710	3,2700	3,4920	3,7380	3,6760	3,6690	3,6570	3,5670	3,5220
ORTALAMA EURO KURU	3,2800	3,2740	3,3240	3,3190	3,3900	3,5380	3,6850	3,9690	3,9150	3,9190	3,9140	3,9360	3,9520
EURO/DOLAR PARİTESİ	1,1240	1,1060	1,1210	1,1210	1,1040	1,0820	1,0550	1,0620	1,0650	1,0680	1,0700	1,1030	1,1220